CHAPTER-2
बहुत दिनों के बाद -नागार्जुन

बहुत दिनों के बाद / अबकी मैंने जी भर देखी / पकी-सुनहली फ़सलों की मुसकान / बहुत दिनों के बाद।

ഏറെ നാളുകൾക്ക് ശേഷം, ഇത്തവണ പാകമായ സുവർണ്ണ നിറത്തിലുള്ള നെൽപ്പാടങ്ങളുടെ പുഞ്ചിരി ഞാൻ മനസ്സുനിറയെ കണ്ടു.

बहुत दिनों के बाद / अबकी मैं जी भर सुन पाया / धान कूटती किशोरियों की कोकिलकंठी तान / बहुत दिनों के बाद।

ഏറെ നാളുകൾക്ക് ശേഷം, ഇത്തവണ നെല്ല് കുത്തുന്ന പെൺകുട്ടികളുടെ കുയിൽ നാദം പോലെയുള്ള പാട്ടുകൾ എനിക്ക് തൃപ്തിയോടെ കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞു.

बहुत दिनों के बाद / अबकी मैंने जी भर सूँघे / मौलसिरी के ढेर-ढेर से ताज़े-टटके फूल / बहुत दिनों के बाद।

ഏറെ നാളുകൾക്ക് ശേഷം, ഇത്തവണ ഇലഞ്ഞിപ്പൂക്കളുടെ (മൗലസിരി) ഫ്രഷ് ആയ സുഗന്ധം എനിക്ക് ആവോളം മണക്കാൻ സാധിച്ചു.

बहुत दिनों के बाद / अबकी मैं जी भर छू पाया / अपनी गँवई पगडंडी की चंदनवर्णी धूल / बहुत दिनों के बाद।

ഏറെ നാളുകൾക്ക് ശേഷം, ഇത്തവണ എന്റെ ഗ്രാമവഴികളിലെ ചന്ദനനിറമുള്ള മണ്ണും പൊടിയും എനിക്ക് തൊട്ടറിയാൻ കഴിഞ്ഞു.

बहुत दिनों के बाद / अबकी मैंने जी भर तालमखाना खाया / गन्ने चूसे जी भर / बहुत दिनों के बाद।

ഏറെ നാളുകൾക്ക് ശേഷം, ഇത്തവണ ഞാൻ മനസ്സുനിറയെ താൽമഖാനയും കരിമ്പും ആസ്വദിച്ചു.

बहुत दिनों के बाद / अबकी मैंने जी भर भोगे / गंध-रूप-रस-शब्द-स्पर्श सब साथ-साथ इस भू पर / बहुत दिनों के बाद।

ഏറെ നാളുകൾക്ക് ശേഷം, ഇത്തവണ ഗന്ധം, രൂപം, രുചി, ശബ്ദം, സ്പർശനം എന്നിവയെല്ലാം ഒരേസമയം ഈ ഭൂമിയിൽ വച്ച് ഞാൻ അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞു.

1. **गाँव की यादें** (ഗ്രാമത്തിലെ ഓർമ്മകൾ)

कवि बहुत समय के बाद अपने गाँव लौटे हैं और वहाँ की प्राकृतिक सुंदरता को देखकर बहुत खुश हैं। ഒരുപാട് കാലത്തിന് ശേഷം സ്വന്തം ഗ്രാമത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയ കവി, അവിടെയുള്ള പ്രകൃതിഭംഗി കണ്ട് വളരെയധികം സന്തോഷിക്കുന്നു.

2. **सुनहरी फसलें** (സ്വർണ്ണനിറമുള്ള വിളകൾ)

उन्होंने खेतों में पक चुकी सुनहरी धान की फसलों को जी-भरकर देखा। പാകമായി നിൽക്കുന്ന നെൽപ്പാടങ്ങളുടെ സ്വർണ്ണനിറത്തിലുള്ള പുഞ്ചിരി കവി മനസ്സാസ്വദിച്ചു.

3. **मधुर संगीत** (മധുരമായ സംഗീതം)

धान कूटती हुई लड़कियों के कोयल जैसे मीठे गीतों को कवि ने बड़े चाव से सुना। നെല്ല് കുത്തുന്ന പെൺകുട്ടികളുടെ കുയിൽനാദം പോലെയുള്ള മധുരമായ പാട്ടുകൾ കവി ആസ്വദിച്ചു കേട്ടു.

4. **फूलों की महक** (പൂക്കളുടെ സുഗന്ധം)

कवि ने मौलसिरी (इलंजी) के ताजे फूलों की भीनी-भीनी खुशबू का आनंद लिया। ഇലഞ്ഞിപ്പൂക്കളുടെ (മൗലസിരി) പുതിയ സുഗന്ധം കവി ആവോളം ശ്വസിച്ചു.

5. **मिट्टी का स्पर्श** (മണ്ണിന്റെ സ്പർശനം)

अपनी जन्मभूमि की चंदन जैसी पवित्र धूल और मिट्टी को कवि ने स्पर्श किया। തന്റെ ജന്മനാട്ടിലെ ചന്ദനനിറമുള്ള മണ്ണും പൊടിയും തൊട്ടറിഞ്ഞപ്പോൾ കവിക്ക് ആത്മസംതൃപ്തി ലഭിച്ചു.

6. **पाँचों इंद्रियों का अनुभव** (പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ അനുഭവം)

इस कविता में कवि ने अपनी पाँचों इंद्रियों (देखना, सुनना, सूंघना, छूना और चखना) के माध्यम से प्रकृति का अनुभव किया है। കാഴ്ച, കേൾവി, ഗന്ധം, സ്പർശം, രുചി എന്നീ അഞ്ച് ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ പ്രകൃതിയെ അനുഭവിച്ചറിയുന്നതിനെക്കുറിച്ച് കവി ഇതിൽ വിവരിക്കുന്നു.

जी-भर	മനസ്സ് നിറയെ / തൃപ്തിയോടെ
सुनहली	സ്വർണ്ണനിറമുള്ള
फसलें	വിളകൾ
धान	നെല്ല്
किशोरियाँ	പെൺകുട്ടികൾ (കൗമാരപ്രായക്കാർ)
कोकिल-कंठ	കുയിൽനാദം പോലെയുള്ള ശബ്ദം
तान	ഈണം / ലയം
मौलसिरी	ഇലഞ്ഞിപ്പൂവ്
ताजे-टटके	തികച്ചും പുതിയ / ഫ്രഷ് ആയ
गँवई	ഗ്രാമത്തിലെ
पगडंडी	ഇടവഴി / നടപ്പാത
चन्दन-वर्णी	ചന്ദനനിറമുള്ള
धूल	പൊടി / മണ്ണ്
भोग करना	അനുഭവിക്കുക / ആസ്വദിക്കുക
गंध	ഗന്ധം / മണം
स्पर्श	സ്പർശനം
रूप	രൂപം / കാഴ്ച
रस	രുചി
शब्द	ശബ്ദം

1. 'बहुत दिनों के बाद' कविता के कवि कौन हैं? (ഈ കവിതയുടെ കവി ആരാണ്?)

उत्तर: नागार्जुन (നാഗാർജ്ജുൻ)

2. कवि ने किसकी मुसकान जी-भर देखी? (ആരുടെ പുഞ്ചിരിയാണ് കവി ആവോളം കണ്ടത്?)

उत्तर: पकी-सुनहली फसलों की (പാകമായ സ്വർണ്ണനിറത്തിലുള്ള വിളകളുടെ)

3. किशोरियाँ क्या कर रही हैं? (പെൺകുട്ടികൾ എന്താണ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്?)

उत्तर: धान कूट रही हैं (നെല്ല് കുത്തുകയാണ്)

4. किशोरियों की तान कैसी है? (പെൺകുട്ടികളുടെ ഈണം എങ്ങനെയുള്ളതാണ്?)

उत्तर: कोकिल-कंठ जैसी (കുയിൽനാദം പോലെയുള്ളത്)

5. कवि ने किन फूलों को सूंघा? (കവി ഏത് പൂക്കളെയാണ് മണത്തത്?)

उत्तर: मौलसिरी के फूल (ഇലഞ്ഞിപ്പൂക്കൾ)

6. गँवई पगडंडी की धूल कैसी है? (ഗ്രാമത്തിലെ നടപ്പാതയിലെ മണ്ണ് എങ്ങനെയുള്ളതാണ്?)

उत्तर: चन्दन-वर्णी (ചന്ദനനിറമുള്ളത്)

7. इस कविता में किस जीवन का वर्णन है? (ഈ കവിതയിൽ ഏത് ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചാണ് വർണ്ണിക്കുന്നത്?

उत्तर: ग्रामीण जीवन का (ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച്)

8. कवि ने 'ताल-मखाना' का स्वाद कैसे लिया? (കവി താമരവിത്തിന്റെ രുചി എങ്ങനെയാണ് അറിഞ്ഞത്?)

उत्तर: जी-भर चखकर (ആവോളം രുചിച്ചു നോക്കി)

9. कवि ने कितनी इंद्रियों के अनुभव की बात की है? (എത്ര ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ അനുഭവത്തെക്കുറിച്ചാണ് കവി പറയുന്നത്?)

उत्तर: पाँच (അഞ്ച് - പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ)

10. 'मौलसिरी' शब्द का अर्थ क्या है? ('മൗലസിരി' എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥമെന്ത്?)

उत्तर: इलंजी (ഇലഞ്ഞിപ്പൂവ്

बहुत दिनों के बाद - नागार्जुन

प्रसिद्ध कवि नागार्जुन द्वारा रचित 'बहुत दिनों के बाद' एक बहुत ही सरल और सुंदर कविता है। इस कविता में कवि लंबे समय के बाद अपने गाँव लौटते हैं। वे गाँव की प्राकृतिक सुंदरता को देखकर बहुत खुश होते हैं। यह कविता हमें प्रकृति से प्यार करने का संदेश देती है।

यहाँ कवि ने अपनी पाँचों इंद्रियों के माध्यम से गाँव का आनंद लिया है। उन्होंने खेतों में सुनहरी फसलों की मुस्कान देखी है और धान कूटती लड़कियों के मीठे गीत सुने हैं। उन्होंने मौलसिरी के फूलों की खुशबू का आनंद लिया और गाँव की चंदन जैसी मिट्टी को छुआ। अंत में, उन्होंने ताल मखानों का स्वाद भी लिया।

यह कविता हमें सिखाती है कि सच्चा सुख और शांति प्रकृति के बीच रहने में ही है। कवि ने बहुत ही आसान शब्दों का प्रयोग किया है ताकि सभी को गाँव की सुंदरता को समझ सकें। यह कविता हमें अपनी मिट्टी और संस्कृति का सम्मान करना सिखाती है।